

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: KK-12P/95/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423200632
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Heldáková
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8423200632.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad v konaní pred sudkyňou JUDr. Monikou Heldákovou v právnej veci manželky: A. B., C. A., D. XX..XXXX, trvale bytom E., F. XX, občianka Slovenskej republiky a manžela: B. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E., občan Slovenskej republiky, na návrh manželky o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: A. B., nar. XX.X.XXXX a G. B., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpených procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, takto

rozhodol:

I. Manželstvo manželky A. B., C. A., nar. XX.XX.XXXX a manžela B. B., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa 20.09.2019 v Kežmarku, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Kežmarok, vo zväzku 25, ročník 2019, strana 121, por. č. 137, r o z v á d z a.

II. Na čas po rozvode manželstva schvaľuje rodičovskú dohodu v tomto znení:

Maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX a G. B., nar. XX.XX.XXXX, sa na čas po rozvode zverujú do osobnej starostlivosti matky A. B., nar. XX.XX.XXXX.

Matka je oprávnená a povinná maloleté deti zastupovať v bežných veciach a spravovať ich majetok.

Otec B. B., nar. XX.XX.XXXX, sa zaväzuje prispievať na výživu maloletého A. B. sumou 100 eur mesačne a na maloletého G. B. sumou 100 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred matke A. B., počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

Styk otca s maloletými deťmi sa neupravuje.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom z 3.4.2023 sa manželka (ďalej aj ako „navrhovateľka“) domáhala rozvodu manželstva a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým na čas po rozvode. Návrh manželka odôvodnila tým, že manželstvo uzavrela s manželom v roku 2019, šlo o prvé manželstvo, manželstvo uzavreli po 7 rokoch známosti. Okrem menších nedorozumení bolo manželstvo harmonické. Problémy spôsobovala najmä obojstranná kritika a nespokojnosť vo vzťahu, opačné vnímanie sveta, odlišné životné ciele. V podstate sa manželia celý čas snažili vzťah len zachraňovať, čo bolo dosť namáhavé. Hlavným dôvodom je alkohol, nezáujem o rodinný život a mŕňanie peňazí na svoje záujmy. Manželka chcela manželstvo zachrániť so zreteľom na spoločných synov a za predpokladu, že manžel podstúpi protialkoholické liečenie. Manželstvo nevytvára vhodné prostredie ani pre výchovu maloletých, ktorí sú vystavovaní neustálym stresovým situáciám.

2. Z kópie sobášneho lista mal súd preukázané, že manželia dňa 20.9.2019 uzavreli manželstvo v Kežmarku, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Kežmarok, vo zväzku 25, ročníka 2019, na strane 121, pod poradovým číslom 137.

3. Z kópie rodného listu maloletých detí mal súd preukázané, že manželom sa dňa XX.X.XXXX narodili maloletí A. a G..

4. Uznesením č. k. 12P/95/2023-13 z 28.6.2023 súd ustanovil maloletým na zastupovanie v konaní procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok.

5. Na informatívnom stretnutí konanom 15.8.2023 manželka uviedla, že na návrhu trvá, chce sa rozvieť, chce manžela vyplatiť z domu. Na rozvod nereagoval, nič nepovedal, príjem manželky je cca 700 eur v čistom, plus prídavky na deti a daňový bonus. Manžel neprispieva, je nezamestnaný, mal odísť do Talianska za prácou. Mesačné výdavky sú približne 400 eur podľa toho, či sa v domácnosti nachádza manžel, alebo nie.

6. Na základe správy procesného opatrovníka o prešetrení rodinného prostredia z 20.7.2023 mal súd preukázané, že manželka s deťmi žijú v dvojpodlažnom dome aktuálne aj s otcom maloletých, obývajú prízemie rodinného domu, poschodie nie je zobytnené. Domácnosť je účelne zariadená a udržiavaná. Mesačné výdaje sú cca 450 eur (130 eur úver, 150 eur inkaso, 80 eur telefóny, 30 eur internet, 38 eur poisťka matky, strava cca 400 eur mesačne, cestovné do práce cca 100 eur mesačne). Matka pracuje ako recepčná s mesačným príjmom cca 800 eur, plus prídavky na deti a daňový bonus. Maloletí navštevujú škôlku, matka uhrádza 90 eur stravu a 40 eur školné. Oblečenie podľa potreby. Deti sú zdravé. Otec je nezamestnaný, bez príjmu, na oddelenie sa nedostavil, počas šetrenia domácnosti ignoroval prítomnosť pracovníčky ÚPSVaR. Maloletí majú podľa vyjadrenia matky s otcom dobrý vzťah.

7. Z písomného vyjadrenia manžela z 13.11.2023 vyplýva súhlas s rozvodom manželstva bez bližšieho vyjadrenia.

8. Na pojednávaní konanom 13.11.2023 manželia súdu predložili podpísanú rodičovskú dohodu, ktorou navrhujú opraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletým na čas po rozvode manželstva.

9. Na pojednávaní konanom dňa 13.11.2023 súd konal v neprítomnosti manžela, ktorý bol na pojednávanie riadne predvolaný, no svoju neprítomnosť neospravedlnil. Manželka zotrvala na podanom návrhu v celom rozsahu. Už pred rokom podala návrh na rozvod, aby manžela vystrašila, no nevedlo to k zlepšeniu manželského spolužitia. Dôvodom pre rozvod je alkohol manžel, nezodpovednosť. Chcela som, aby manžel šiel na liečenie, no odmietol to. Odbornú pomoc nevyhľadali, v súčasnosti ešte žijú spolu, nehospodária spolu, nežijú spolu intímne. Navrhla schváliť rodičovskú dohodu.

10. Vykonaným dokazovaním súd zistil tento skutkový stav:

11. Manželia uzavreli v roku 2019 manželstvo, u oboch išlo o prvé manželstvo. Manželom sa počas manželstva narodili dve deti. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že manželia v súčasnosti spolu žijú, avšak nehospodária, dlhšiu dobu však už spolu nežijú ako manželia, ich vzťahy ochladli a manželia sa navzájom odcudzili. Nakoľko manžel nepoprel tvrdenia manželky a len súhlasil s rozvodom manželstva, súd si osvojil skutkové tvrdenia manželky. Manželka považuje zväzok už len za formálne manželstvo a nevhodné prostredie pre výchovu maloletých. Príčinu rozvratu manželstva súd ustálil vo vzájomných nezhodách, ktoré boli spôsobované nadmerným požívaním alkoholu u manžela. Jedná sa o dlhodobý problém, ktorý manžel odmietol riešiť odbornou pomocou, čo viedlo k ďalším nezhodám. Taktiež problémom bolo odlišné vnímanie sveta a nezáujem manžela o rodinu. Manželka nemá žiaden záujem o záchranu manželstva, šancu na zlepšenie vzťahov mu poskytla už minulý rok, avšak s manželom uzatvorila rodičovskú dohodu pre prípad rozvodu manželstva ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností. Maloletí bývajú s matkou v spoločnej domácnosti t.č. ešte aj s otcom, navštevujú materskú školu, s otcom majú dobrý vzťah. Na základe písomného vyjadrenia matky, ktorému otec neodporoval, súd považoval výdavky na maloletých za preukázané tak ako sú vyčíslené vyššie v odôvodnení rozsudku. Matka je zamestnaná s celkovým mesačným príjmom okolo 800,- eur. Na

maloleté deti poberá aj prídavky na deti a daňový bonus. Matka i otec iné vyživovacie povinnosti nemajú. Otec je nezamestnaný, má vycestovať za prácou do zahraničia.

12. Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

13. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

14. Podľa 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

15. Podľa 23 ods. 3 Zákona o rodine súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

16. Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

17. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

18. Manželstvo plní svoj účel, pokiaľ spočíva na pevných citových vzťahoch manželov a tvorí harmonické spoločenstvo, v ktorom manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode a citovom zblížení, poskytujú si vzájomne podporu a pomoc. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podmienky pre rozvod manželstva sú splnené, preto návrhu navrhovateľky vyhovel a manželstvo rozviedol. Z vykonaného dokazovania súdu vyplýva, že manželstvo účastníkov konania svoje základné funkcie neplní, manželia spolu síce t.č. bývajú, avšak nehospodária spolu, ani spolu nežijú ako manželia. Manželia sa citovo vzájomne odcudzili, príčinou je dlhoročné nadmerné požívanie alkoholických nápojov manželom. Manžel odmietol podstúpiť liečenie svojej závislosti. Vzťahy medzi manželmi sú vážne narušené a trvalo rozvrátené. Manželka nechce viac zotrvať v manželskom zväzku. Príčinu rozvratu manželstva súd vidí v citovom odcudzení v dôsledku dlhoročného požívania alkoholu, pričom manželka už nemá žiaden záujem o záchranu manželstva.

19. Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

20. Podľa 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

21. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

22. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

26. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

29. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvođe.

30. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvođe; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

31. Z manželstva účastníkov konania sa narodili dve deti, mal. A. a mal. G. (obaja 3 roky). Deti sú zdravé, navštevujú škôlku, s manželom sa o nich starajú spoločne. Matka je zamestnaná s priemerným zárobkom približne 800 eur mesačne plus daňový bonus a prídavky na deti. Otec je t.č. nezamestnaný, avšak našiel si prácu v Rakúsku, kam aj vycestuje na obdobie približne 6 mesiacov. Rodičia už iné vyživovacie povinnosti nemajú. Priemerné mesačné výdaje na maloletých sú poplatky spojené s návštevou škôlky vo výške 96 eur za stravu a 46 eur za školné. Oblečenie nakupuje podľa potreby, matka nemá zvýšené výdaje na zdravotnú starostlivosť detí.

32. Súd schválil navrhnutú rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým na čas po rozvođe manželstva, keďže táto zodpovedá záujmom maloletých. Na základe schválenej rodičovskej dohody boli maloletí zverení do osobnej starostlivosti matky, ktorá im poskytuje náležitú starostlivosť, matka bude deti zastupovať v bežných veciach a spravovať ich majetok a otec sa na základe predmetnej dohody zaviazal prispievať na výživu maloletých výživným v sume po 100,- eur mesačne na každé dieťa, čo s ohľadom na potenciálny mesačný zárobok otca a s ohľadom na odôvodnené potreby maloletých súd považuje za dostatočnú. Styk otca s maloletým dieťaťom rodičia žiadali neupraviť nakoľko stretávanie sa bude realizovať v nepravidelných intervaloch podľa možností a potrieb rodičov a maloletých na základe individuálnej dohody, čo zohľadňuje aj vycestovanie otca za prácou do zahraničia na dlhšiu dobu.

33. Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Obaja manželia si uplatnili nárok na náhradu trov konania.

34. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

35. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 53 až § 55 CMP).

36. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci ani neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Poprad. (§ 355 ods. 1 CSP)

Rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie voči výroku, ktorým bola schválená rodičovská dohoda. (§ 122 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia.